

Eesti Mesinike Liidu üldkoosoleku

PROTOKOLL

06. aprillil 2024

Türi Kultuurikeskuses

Hariduse tee 1 Türi

EML liikmeid koosolekul osalemas: 32

Koosoleku juhataja: Aado Oherdi

Koosoleku protokollija: Larissa Mandel

PÄEVAKORD:

1. 2023. aasta majandusaasta aruande ärakuulamine
2. Revisjonikomisjoni arvamuse tutvustamine
3. Majandusaasta aruande kinnitamine
4. Sõnavõttud

Koosoleku avas EML juhatuse esimees Aleksander Kilk. Koosoleku juhatajaks valiti Aado Oherd ja protokollijaks Larissa Mandel.

PÄEVAKORRAPUNKT 1

2023. aasta majandusaasta aruande ärakuulamine

EML juhatuse poolt esitas aruande juhatuse esimees Aleksander Kilk:

ELM kõrgeim organ on üldkoosolek. Üldkoosoleku vaheaegadel juhib liidu tegevust juhatus. Täna on 2022 aastal valitud juhatus töötanud juba 2 aastat. Järgmisel aastal on uue juhatuse valimised, millele palun juba täna mõelda. Juhtimistasu keegi juhatuse liikmetest ei saa, kogu töö tehakse ühiskondlikus korras. Hetkel on EML tegevjuhi koht täitmata. Kontoris töötab sekretärasjaajaja Hilja Otsus. Alates 1. detsembrist 2023 töötab EML kommunikatsioonijuhina Krista Kivisalu, ta on ühtlasi ka Mesinik-ajakirja toimetaja.

EML juhatuse ja liikmete vaheline suhtlus on olnud tagasihoidlik, vähe on liikmete poolt tulnud ettepanekuid juhatusele, kuidas paremini liikmete ootusi täita. Selle probleemi lahendamiseks on Krista viinud läbi liikmete küsitlusi ning plaanib mitmeid ühiseid ettevõtmisi liikmetega, näiteks visioonipäev, erinevad töötoad jne.

EML on mitmete organisatsioonide liige. See võimaldab koostöö kaudu tähelepanu pühendada ja paremini lahendada mõningaid meie probleeme. 1996 aastal kutsus Soome Mesinike Liit meid

Põhjamaade ja Baltimaade Mesindusnõukogusse, sellega liitusid hiljem ka Läti ja Leedu Mesinike Liit. Koos käiakse üks kord aastas. Eesti saab sealt olulist infot. EML on APIMONDIA liige alates 2012 aastast. APIMONDIA maailmakongress toimub 2025 aastal Taanis. EML on ka Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja liige ja sealtkaudu Brüsselis Copa-Cogeca Euroopa Liidu meerühma liige.

Et meil Eestis koostöö erinevate mesindussorganisatsioonide vahel paremini toimiks, loodi 2022 aastal Eesti Mesinduskogu (seltsing). Mesinduskogul on oma tegevuskava, mille oluliseks osaks on EL toetusel rakenduva Mesindussekkumise toetuse tegevuskava elluviimine.

2022 aastal moodustati EML ja Eesti Mesinduskogu poolt töörühm ja alustati uue perioodi Eesti Mesindussekkumise (MS) toetuskava ettevalmistamisega. 2023 aastal valiti MS projektijuhiks Aivar Raudmets ning volitati A. Kilk esindama Eesti Mesinduskogu PRIA elektroonses andmebaasis ja teistes ametlikes suhtluskanalites. MS 1. aasta eelarve on 280 946 eurot, millest 50% on EL toetus ja 50% tuleb Eesti riigi eelarvest. PRIA võimaldab MS tegevuskava täitmiseks ettemaksu LHV Panga garantiikirja alusel, mille tagatiseks on EPKK kui EML partneri osalus. MS toetusraha kulub mesinike oskuste ja teadmiste tõstmise peale (kursused, usaldusmesinikud jne), samuti uuringute ja tarbijate teadlikkuse tõstmise peale.

EML kõige tähtsam vara on tema liikmeskond. 31.12.2023 oli EML liikmeid kokku 474. Võrreldes aastataguse ajaga on liikmeskond vähenenud 33 võrra. Põhjuseks võib pidada aastatel nii 2019-2020 tekitatud lahkkelisid organisatsioonis endas ja mõnel juhul ka EML üksikute liikmete suutmatus/soovimatus tasuda liikmemaksu. Hetkel on võlglasti 96 (sh juriidilisi 21 ja füüsilisi isikuid 75). See on väga suur arv. Mida teha pikaajaliste võlglastega?

2023 aasta kordaläinud tegevuste üheks tulemuseks võib lugeda EML ABC mesinduskursusel osalenud ja kursuse lõpetanud 37 inimest. Mesindussekkumise raames toimusid 1- päevased kursused Aegviidus, Karksi- Nuia ja Pärnumaal. Kursustel osales kokku 40 mesinikku. Alati oleme küsinud tagasisidet, koostöö on oluline. Rahvusvahelist mesilaste päeva tähistasime enam kui 15 lasteaias ja mitmes koolis. Samuti on väga head tagasisidet saanud meie korraldatud meehommikud lasteaiades novembri kolmandal reedel. 2023 aastal toimus see mesinike üritus 20 lasteaias ja mitmes koolis. Kuna näiteks Lätis on sarnasele tegevusele kaasatud ligi 100 mesinikku, siis on ka meil veel arenguruumi. Mee kasutamise propageerimise üks tublimaid ettevõtmisi on sügiseti Karksi- Nuia meefestival, mida EML aitab sisustada loengutega ja korraldab meekonkurssi, ja muidugi mitmed muud tegevused ning sellekohased trükised.

EML- il on tihe koostöö Regionaal- ja põllumajandusministeeriumiga. Ministritega on räägitud karukahjude hüvitamise korraldamisest ja mesilasperede toetuse rakendamisest. Kahjuks on nii, et kui karukahjude hüvitamisel ja mesilasperede toetusega summa ületab vähese tähtsusega riigiabi määra, siis jääb mesinikel osa toetust saamata. EML taotlused ministeeriumile ei ole lahendust toomud. Osaleme ka taimekaitsevahendite kasutamise läbirääkimistes. PTA andmetel juba 5 aastat ei ole mesilaspered hukkunud taimekaitsevahendite väärkasutamise tõttu.

Hea koostöö on olnud Töötukassaga. EML Koolituskeskus on Töötukassa Koolituskaardi partner. Töötukassa toel on õppinud igal aastal mitmed EML mesinduskursusel osalejad. Kahjuks alates 2024 aastast ei toeta Töötukassa enam põllumajanduse erialasid sh mesindust.

Aegajalt võib kuulda üksikutelt EML liikmetelt küsimust, et mis kasu nad saavad liikmeks olemisest ja liikmemaksu tasumisest. Saadakse mesindusajakirja 4 x aastas, EML e- uudiskirja 2x kuus, mesinduse kalendrit 1 x aastas, tasuta teabepäevi, mis läbi liigub ka informatsioon mesilasperede toetusest, karu kahjude hüvitamisest, Mesindussekkumisest jne. Mesinikud peavad oma mesilaspered registreerima PRIAs 5. maiks igal aastal. Siis saab toetust taotleda. Meil Eestis alustati EML mitmeid aastaid kestnud pingutuste järel mesilasperede toetuse maksmist 2019.aastal ja see jätkub tänaseni. Kahjuks ei oska EML liikmed sageli neid kasulikke tulemusi väärtustada ja oma EML liikmelisusega siduda.

Rahvusvahelise koostöö raames toimuvad NBBC koostöö ja koosolekud NBBC liikmesmaades. NBBC 2023 aastakonverents toimus Soomes Ahvenamaal ja 2024.aastakonverents Leedus Vilniuses. NBBC 2025.a. koosolek- konverents tuleb Lätis. NBBC koostöö aitas kaasa sellele, et saavutati 2025. aasta lõpus Apimondia kongressi toimumine Taanis. Rahvusvahelise koostöö raames EML osaleb Läti Mesinike Liidu projektis mee ja mesindussaaduste propageerimiseks ja meeturu arendamiseks ning jätkab koostööd NBBC ja Copa-Cogeca raames mee kvaliteedi alal.

EML probleeme on mitmeid. Eesti mesinike keskmine vanus on umbes 58 aastat. Õnneks palju on noori mesindushuvilisi, kes osalevad EML mesinduskursustel ja teabepäevadel, ja noored tahavad saada ka suurteks mesinikeks. Kas nõustamine, teavitamine ja õpetamine on neile kättesaadav või jääb siiski ebapiisavaks? Meil on vähe toimivaid piirkondlikke mesinike seltsi, tugevamad seltsid on Tallinnas, Põltsamaal, Karksi-Nuias, lisaks ka Pärnumaal, Harjumaal, Hiiumaal, Saaremaal. See on meie kohalike mesinike puuduv koostöö kohapeal, mis toetaks ka kohalike mesinike tegevust ja aitaks lahendada nende probleeme. Struktuurselt on Soomes mesinduses organisatoorne tegutsemine kolmetasandiline, EML-s kahel tasandil – liikmed ja EML. Koostöös mesinike-liikmetega peaksime arutama ja otsustama, kuidas muuta EML tegevus liikmete vaates tõhusamaks.

ELM peab mesinikesse puutuvat seadusandlust süsteemituks. On koostatud ettepanekud mesindusseaduse või mesilaste pidamise eeskirjade vormis seadusandlike dokumentide loomiseks ja antud vastavad projektid ka üle Riigikogule, aga kahjuks ei ole saavutatud reaalseid tulemusi. Vaja oleks ka konkreetseid regulatsioone mesilaste haiguste, sh haudmemädaniku seire ja tõrje korraldamiseks. Euroopas leviv aasia vapsik kui ohtlik mesilaskahjur on meie poole teel – kas oleme valmis. Eesti meeturg vajab korrastamist ja koostööd mitmetel tasanditel.

ELM rahalise seisuga võib praegu rahule jääda, kuid see vajab perspektiivis tugevdamist. Põhiosa sissetulekust moodustab liikmemaks, 2023 aastal oli see 18 985 eurot. Paraku on meil võlglasti. Kui liikmemaks on 3 aastat tasumata, siis võib liikme organisatsioonist välja arvata ja seda on üldkoosoleku otsusega mõnel juhul ka tehtud. EML juhatuse hinnangul võib ka tekkida vajadus EML 2024.a. sügiskoosolekul arutada ja otsustada mõne pikaajalise liikmemaksu võlgnevusega liikme väljaarvamist. EML saab tulu veel kursuste osavõtutasudest, reklaami tasudest ja trükiste müügist. Meie kulude poole moodustavad EML kui liikme maksud (Apimondia, EPKK), trükiste (sh. Mesinik-ajakirja) väljaandmine, side-ja postikulud, töäjõu ja raamatupidamise kulu ning ruumide rent. EML raamatupidamislik tulem 2023 oli + 8 655 €, mis sisaldab ka mõningaid ettemakseid 2024.a. eest.

PÄEVAKORRAPUNKT 2

Revisjonikomisjoni arvamuse tutvustamine

Hardi Haabel:

Revisjonikomisjon vaatas üle, et kõik vastaks seadustele ja et arvud klapiks. Rahad peavad olema kasutatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks. Eelmine aasta oli raha 37 000 eurot, nüüd on rahanumbrid suuremad, 281 000 eurot, sest EML juures oleva pangakonto kaudu liiguvad ka Mesindussekkumise toetusega seotud summad. Peab hoolikamalt vaatama, raamatupidamises on kõik väga täpne. ELM- il on kokku 5 pangakontot. Rahade liikumist on lihtsam jälgida kui erinevad asjad on erinevatel kontodel, näiteks liikmemaksud, koolitused, programm. Järgmise aasta tulem võiks plussi tulla, sest see on juhatuse kolmas aasta. Üldkoosolekute protokollid peaks 2 nädala jooksul jõudma EML kodulehele. Vaja oleks liikmeid juurde. Ehk on vaja teha voldikuid või leida muid uute liikmete värbamise viise. Majandusaasta 2023 aruandes on EML tegevusaruanne väga põhjalikult ja ülevaatlikult esitatud.

Otsustati:

- 1. Kinnitada ELM 2023 aasta majandusaruanne (poolt 32, vastu 0, erapooletuid 0)**

SÕNAVÕTUD

Aado Oherd:

Olen osalenud Eesti Põllumajandus Kaubanduskoja ja Põllumajandus-Toiduameti töögruppide töös, sealhulgas PTA kliendinõukoja töös veterinaaria teemadel. Mesinike ja mesilaste suhtes pole pestitsiidide kasutamise ja mõju osas suuri probleeme olnud. Vahel on mesinikud pannud sipelgatõrjevahendit taru jalgade ümber, aga mesilane sööb seda ise ka ja võib saada mürgistuse. Koos 86 aastase Antu Rohtlaga sai tehtud mesindusseaduse projekt-tekst ja antud see üle Maaeluministeriumile. Kahjuks ei ole sellega edasi liigutud. Vastus on olnud, et ministerium kolis ja tööd on neil palju. Öeldakse ka, et kõik vajalik on teistes seadustes olemas, kuigi see tegelikult nii ei ole. EML peab seda seadusandlikku initsiatiivi endiselt tähelepanu all hoidma. Tuleb leida õige riigikogu liige, et saavutada nendega koostööd ja seadus tuleks. Jaemüügis olevate taimekaitsevahendite kasutusjuhendid tuleks üle vaadata, need on liiga väikeses kirjas.

Krista Kivisalu:

Millised on ootused Eesti Mesinike Liidule? Korraldasin ühe küsitluse, saamaks teada, mida liidult oodatakse. Vastajaid oli 17. Oluliseks peeti tarbijate teadlikkuse tõstmist ning teadmiste saamist mee ja mesindussaaduste kasutamise kohta. Sooviti kindlasti tarutoetuse jätkumist. Ettepanekutes juhatusele kõlasid soovid: olla nähtav kõikidele mesinikele; kutsuda kokku vabatahtlikud ja korraldada üks visioonipäev. Kavas on korraldada õpitubasid, jätkata koostööd Postimehe Maaelu ja Maalehega. Aprillikuuks valmib Eesti Mesinike Liidu uues kujus koduleht.

Aado Oherd
koosoleku juhataja
/allkiri digitaalne/

Larissa Mandel
protokollija
/allkiri digitaalne/